Norges delegasjon
til den europeiske union

Nr. 03-2019

Nytt fra EU-delegasjonen om

kommunal- og regionalpolitikk

Det nye Europaparlamentet vil fortsette å være en effektiv lovgivningsmaskin – også for norsk kommunesektor 2

Medlemslandene definerer de viktigste satsingsområdene for EU de neste årene 5

Kommisjonen avslører flere detaljer om European Urban Initiative 5

Finnene leder arbeidet høsten 2019 – «Sustainable Europe – Sustainable Future» 6

EUs ministre for bypolitikk møttes i Bucuresti 7

The future of the Cities 8

EU Urban Agenda – State of Play 9

Norge holder 5. plassen på statistikken for digital utvikling i Europa (DESI) 9

Wifi4EU – norske kommuner gjør det bra 10

Kunstig intelligens – offensiven fortsetter 12

Satsing på digitale verdikjeder 13

Hva vil kunstig intelligens og automatisering bety for fremtidens arbeidsliv? 13

Work-Life Balance-direktivet vedtatt i Rådet 14

EU vedtar direktiv med krav til offentlige anskaffelser av rene kjøretøyer 14

EU legger frem anbefalinger for politikkutvikling i Norges grenseområder 15

Sverige-Norge: EU anbefaler bedre koordinering av samferdsel 15

EU anbefaler mer forvaltnings, utdannings- og arbeidslivs-samarbeid i Nordområdene 17

EUs medlemsland stemmer for videreføringen av satsingen på makroregionale strategier – holder døren på gløtt til Nordsjøen 19

Regional Innovation Scoreboard for 2019 er lagt frem 19

Grensekryssende tjenester – igjen 20

Det 8. europeiske toppmøtet for regioner og byer 21

Langtidsbudsjettet 2021-27 – hva skjer? 21

European Responsible Housing Awards er delt ut 22

Anbefalt sommerlektyre om europeisk kommunal- og regionalpolitikk 22

Save the date! 25

Kilder til informasjon 26

Sommer i Brussel: 27

PÅ KALENDEREN – KOMMENDE BEGIVENHETER OG TIDSFRISTER 28

Ta kontakt! 30

Det nye Europaparlamentet vil fortsette å være en effektiv lovgivningsmaskin – også for norsk kommunesektor

Etter Europaparlamentsvalget som fant sted 23. – 26. mai, er det i stor grad et bilde av stabilitet og kontinuitet som avtegner seg. Valgdeltakelsen var høy (50, 5 %) og har resultert i et parlament med stor legitimitet.

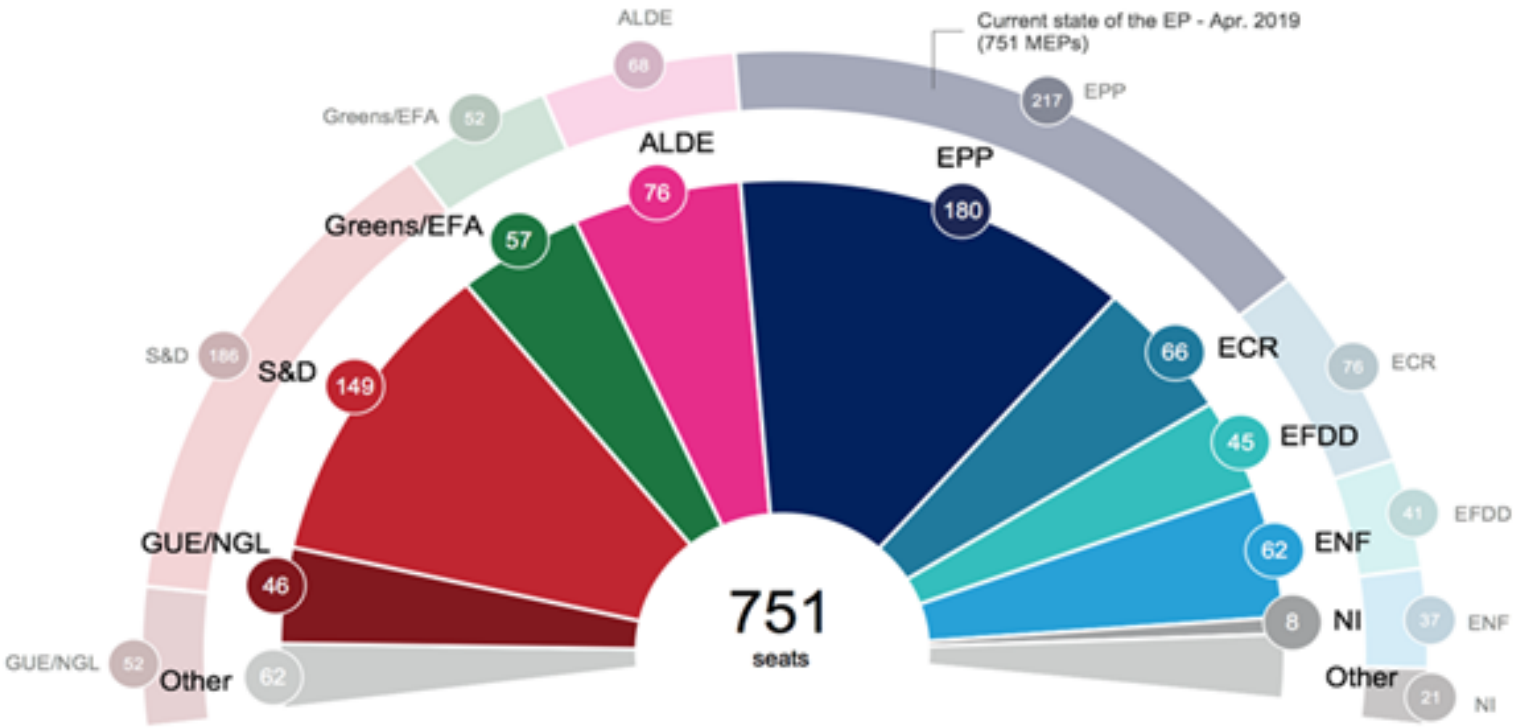

Europaparlamentet vil fortsatt være dominert av grupper i sentrum. Det betyr at komité-arbeidet fortsatt vil være effektivt, og at vi kan anta at Europaparlamentet fortsatt vil ha evnen til å finne frem til kompromisser også i vanskelige saker. Men koalisjonsbygging vil måtte skje på nye måter og det blir sannsynligvis skiftende koalisjoner fra sak til sak.

Til tross for spekulasjoner om at ulike protestbevegelser («gule vester», «høyre-populister», «klimaforkjempere» etc.) skulle skylle over Europa og fullstendig endre maktbalansen i Brussel, er nok resultatet først og fremst et uttrykk for mangfoldet i EU, og at også de pro-europeiske kreftene har evnet å mobilisere.

Selv om de tradisjonelle partiene, EPP og S&D, går tilbake og ikke lenger kan danne flertall alene, forblir de de to største grupperingene i det nye Parlamentet. EPP går tilbake fra 217 seter i det sittende parlamentet til rundt 180 seter, men vil fortsatt være den største parlamentariske gruppen. Sosialdemokratene går også tilbake, men vil fortsatt være den nest største gruppen. Ytre venstre er svekket. Det liberale ALDE og Macrons parti danner en ny stor gruppe i sentrum under navnet Renew Europe og ligger an til å bli den tredje største gruppen. Dette blir en viktig alliansepartner for EPP og S&D.

Den grønne gruppen ligger an til en kraftig økning i antall seter fra dagens 52 til nesten 70 seter, og kommer derfor bedre ut enn Parlamentets meningsmålinger. Den grønne

gruppen blir en viktig alliansepartner i det nye parlamentet og bidra til flertall sammen med EPP og S&D. Gruppeleder Ska Keller sa i sin kommentar at gruppen vil arbeide for klima og miljø i det nye parlamentet, men hun ville ikke gi ytterligere kommentar om eventuelle allianser utover å understreke behovet for innholdsmessig gjennomslag.

ECR mister plassen som den tredje største gruppen, og blir forbigått av både ALDE og den grønne gruppen. ECR avviser å samarbeide

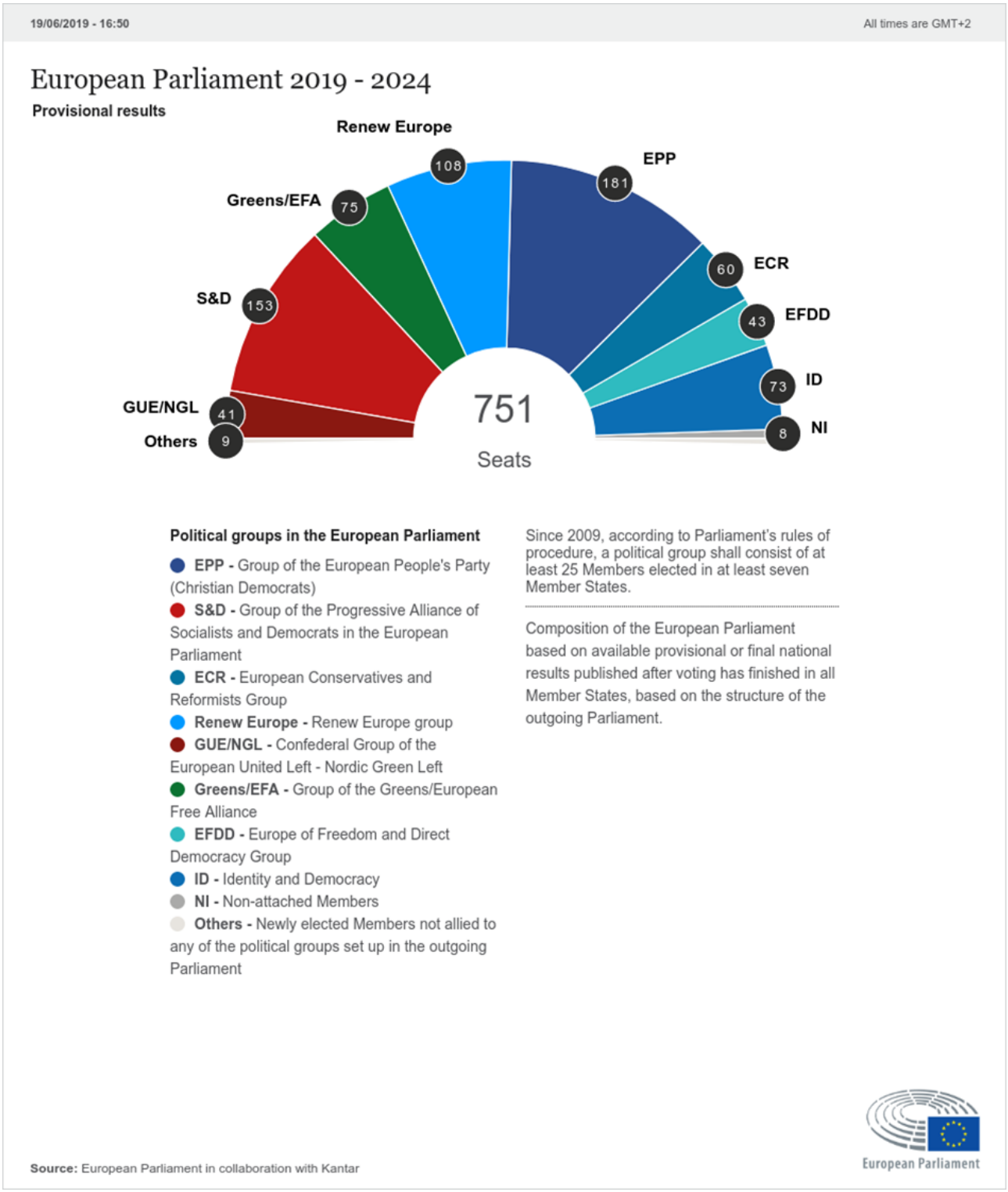

Kilde til illustrasjon: EP

med partier på ytre høyre for å bli større. Et usikkerhetsmoment vil være gruppedannelse på ytre høyresiden, der samarbeidskonstellasjonene foreløpig er uklare. Ellers er det flere av mønstrene i stemmeavgivelsene som bl.a. synes å bekrefte at de populistiske partiene får størst oppslutning i de områdene der folk opplever at de blir hengende etter. Illustrasjonen nedenfor fra Die Zeit understreker poenget.

Artikkelen bygger bl.a. på åpne kilder og en rapport fra ambassaderåd Gry Waage

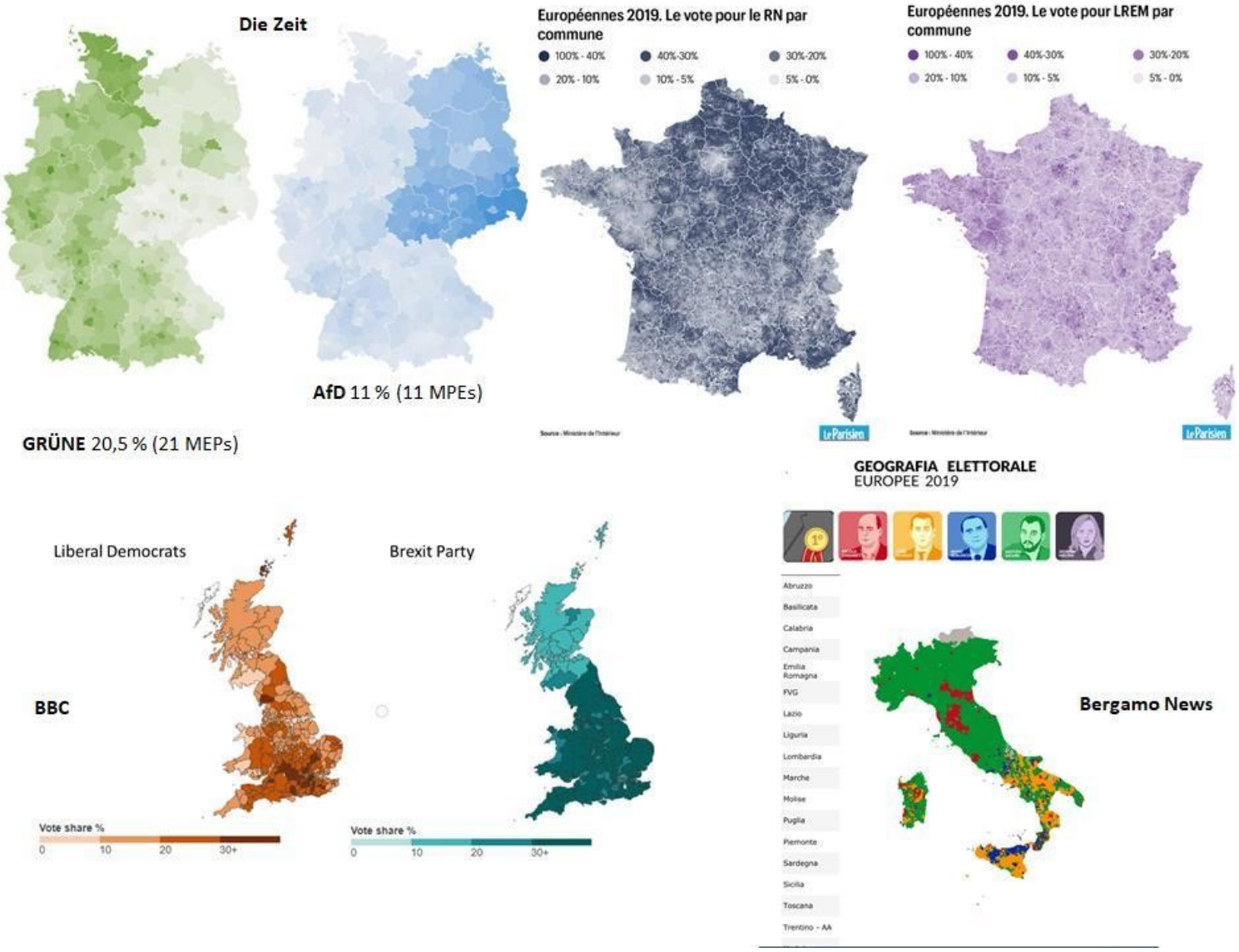

Medlemslandene definerer de viktigste satsingsområdene for EU de neste årene

EUs regjeringssjefer har vedtatt en strategisk agenda for EUs prioriteringer de neste årene. Agendaen definerer det overordnede rammeverket for hvordan man skal møte de viktigste utfordringene i vår tid, og skal være en ledesnor for EUs institusjoner i neste 5 års periode. Agendaen har fire hovedprioriteringer:

- Å beskytte innbyggerne og deres frihet
- Å utvikle en sterk og dynamisk økonomi
- Å bygge et klimanøytralt, grønt, rettferdig og sosialt Europa
- Å fremme europeiske interesser og verdier på verdensbasis.

Du kan lese den strategiske agendaen her.

Kommisjonen avslører flere detaljer om European Urban Initiative

Som tidligere nevnt vil EUs byprogrammer blant annet omfatte en satsing på karbonnøytrale byer i rammeprogrammet for forskning og innovasjon (Horizon Europe), videreføring av Urban Agenda for the EU, interreg-programmet Urbact og den store satsingen på innovasjonsinvesteringer i byer kalt European Urban Initiative. Dette initiativet bygger bl.a. på dagens Urban Innovative Actions som har gjennomført innovasjonsinvesteringer i en rekke europeiske byer, bl.a. i autonome samferdselsløsninger i Albertslund i Danmark.

Selv om mange detaljer gjenstår i byprogrammene, og innretningen er gjenstand for betydelig diskusjon mellom medlemslandene og EU-institusjonene, blir hovedelementene i de forskjellige programmene etter hvert klarere. Nå har Europakommisjonen lagt frem en mer detaljert beskrivelse av European Urban Initiative.

Målet for programmet er å fremme bærekraftig byutvikling og å sørge for at forskjellige EU-tiltak som påvirker byene drar i samme retning, ikke minst strukturfondene. Det skal programmet gjøre ved å gjennomføre utløsende innovasjonsinvesteringer i enkeltbyer og ved å fremme kapasitetsbygging hos og samarbeid mellom offentlige aktører, sivilsamfunnet og næringslivet.

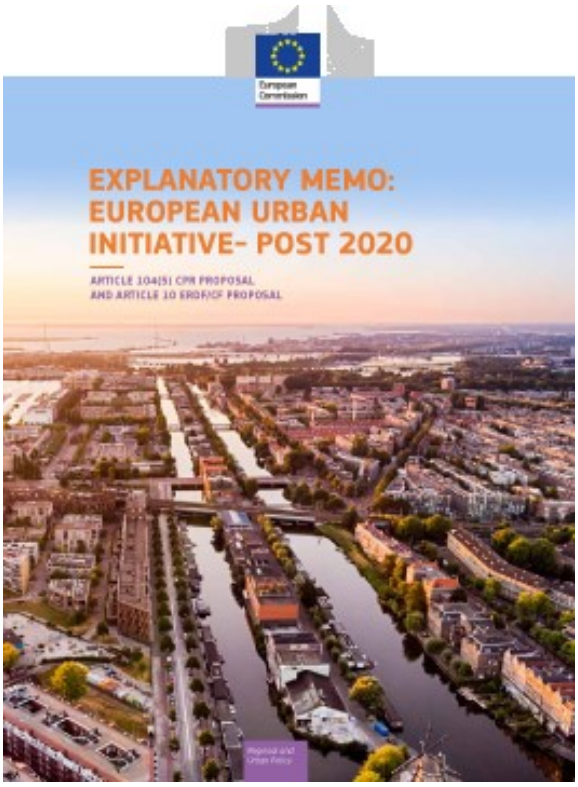

En viktig del av programmet vil være å fremskaffe bedre kunnskap om utfordringene gjennom bl.a. kobling av forskjellige datakilder og å identifisere hvilke tiltak som faktisk virker. Programmet skal styrke samarbeidet mellom EU-institusjoner, OECD og FN om byprogrammene.

Programmet skal være en strukturert mekanisme for å strømlinjeforme og utvide støtte til implementering og lokalisering av SDGene i byene.

Programmet skal understøtte EU Urban Agenda der Norge deltar.

Intervensjonslogikken er som følger:

1. Identifisering av presserende urbane utfordringer innen bærekraftig byutvikling
2. Utvikling og identifisere gode virkemidler for å løse dem
3. Spre kunnskapen gjennom nettverk og andre tiltak.
4. Innarbeide tiltakene som virker i annen politikk og gjøre dem til et generelt virkemiddel (såkalt «mainstreaming»)
5. Ta i bruk resultatene i andre bypolitiske satsinger, f.eks. de 900 byvekstavtalene som inngår i EUs samhørighetspolitikk

EU har foreslått å sette av 500 millioner euro til programmet, med følgende tentative fordeling: a) kapasitetsbygging (20%) b) innovasjonsinvesteringer (60%) c) kunnskapsutvikling og kommunikasjon (20%). De tre budsjettlinjene skal ses i sammenheng.

Finnene leder arbeidet høsten 2019 – «Sustainable Europe – Sustainable Future»

Finland som har EU-formannskapet i andre halvår 2019, arver en rekke tunge saker som EUs neste langtidsbudsjett (MFF) og Brexit. Prioritetene for Finlands formannskap er å styrke felles verdier og rettsstatsprinsippene, gjøre EU mer konkurransedyktig og sosialt inkluderende, styrke EUs posisjon som global leder i arbeidet for å motvirke klimaendringer og å beskytte innbyggernes sikkerhet. Samtidig ønsker de å fokusere på klima, migrasjon og bærekraftig vekst. Finnene legger også vekt på at EU skal fremme bærekraftig utvikling i Arktis. Som del av vekstagendaen vet vi at Finland bl.a. vil prioritere kunstig intelligens, data- og plattformøkonomien. Følg det finske presidentskapet her eller på twitter med hashtagen #EU2019FI.

Finland er EU-formannskap i andre halvår 2019. Bilde fra Rådet. Foto: Maria Deridder Holmlund ©EU-delegasjonen.

EUs ministre for bypolitikk møttes i Bucuresti

14. juni 2019 samlet ministerne som er ansvarlig for byutvikling seg i Bucuresti. Det uformelle ministermøtet om bypolitikk var en del av Romanias presidentskap i EU og fant sted i Bucuresti 13. og 14. juni. Møtet ble ledet av den rumenske visestatsminister med ansvar for regional utvikling og offentlig forvaltning, Vasile Daniel Suciu. Fra Norge deltok statssekretær Lars-Jacob Hiim.

Et hovedtema på møtet var EUs fremtidige bypolitikk. Det var bred enighet mellom landene og EU-institusjonene om fortsatt satsing på bypolitikk og bypolitikkens rolle i blant annet bekjempe klimaendringene og å implementere bærekraftsmålene.

Møtet vedtok Bucuresti-erklæringen som skal legge til rette for europeisk byutvikling i den neste langtidsbudsjettperioden i form av revisjonen av Leipzig-charteret om bærekraftige byer og formuleringen operative tiltak som EU Urban Agenda og European Urban Initiative.

Møtet oppsummerte resultater og forbedringspunkter for EU Urban Agenda (der norske byer er med i 4 av 12 partnerskap).

EU-institusjonenes vitenskapelige fellestjeneste la frem rapporten The Future of the Cities som inneholder følgende hovedanbefalinger. Se egen artikkel nedenfor.

Tyskland understreket at bypolitikk ville bli et satsingspunkt under det tyske presidentskapet høsten 2020 i form av revisjonen av Leipzig-charteret for bærekraftig byutvikling. Norge medvirker i denne prosessen. Det uformelle ministermøtet vil finne sted i Leipzig i oktober 2020.

Europakommisjonen mener at satsingene *EU Urban Agenda* og *Urban Innovative Actions* har gitt resultater, og vil styrke bysatsingen fra 2021 i form av et nytt stort program kalt *European Urban Initiative* og ønsker å øremerke ytterligere midler i strukturfondene til byformål.

The future of the Cities

I tillegg til Bucurest-erklæringen la EU-institusjonenes vitenskapelige fellestjeneste – Joint Research Centre – frem rapporten og det interaktive nettstedet The Future of the Cities. Denne rapporten bygger på data som landene melder inn til bl.a. Eurostat og som så sammenstilles i EUs Urban Data Platform. Norske byer inngår i noen av sammenstillingene. Ut fra datagrunnlaget gir JRC følgende anbefalinger for fremtidens bypolitikk:

- Over halvparten av europeiske byer vil oppleve befolkningsnedgang i fremtiden. Dette betyr at endring må skje på en integrert, rimelig og bærekraftig måte innen eksisterende bygrenser.
- Byene må i økende grad anerkjenne viktigheten av å optimalisere hvordan det offentlige rom utformes og brukes.
- En aldrende befolkning vil kreve ytterligere tilpasning av infrastruktur og tjenester.
- Byer vil i stadig større grad søke ny teknologi og innovasjon på tvers av en rekke sektorer, fra transport og mobilitet til medborgers engasjement. Denne teknologien må være interoperativ og integrert, og implementeres på en inkluderende måte.
- Andelen personbiler bør reduseres drastisk til fordel for mer effektiv kollektivtransport, delt og aktiv mobilitet og nye arbeidsmønstre.
- Byer vil fortsatt ha behov for å takle eksisterende store problemer, for eksempel å skaffe et tilstrekkelig antall rimelig boliger til en stadig mer variert befolkning. Boligene må fungere sosialt inkluderende og redusere miljøpåvirkningen.
- Mens byene er i forreste rekke i kampen mot klimaendringer, er de også der effekten av bl.a. energifattigdom og vannknapphet vil være spesielt tydelig.
- Innbyggernes engasjement i politiske prosesser vokser og bør tas større hensyn til i fremtiden. Nye former for styring og medvirkning stimuleres allerede i mange byer.

Rapporten understreker også byenes voksende rolle i å bidra til samfunnsendring, bl.a. til å nå klimamålene. Et godt samspill mellom EU-institusjoner og europeiske byer kan bidra til å gjøre Europa verdensledende i å identifisere, eksperimentere og anvende løsninger på fremtidige utfordringer som byene står overfor.

EU Urban Agenda – State of Play

Et annet viktig dokument som ble lagt frem på det uformelle ministermøtet om bypolitikk var statusrapporten for EU Urban Agenda. Dette er programmet der ambisiøse byer i Europa går sammen for å forbedre fremtidens politikk på utvalgte områder som sirkulærøkonomi og boligbygging ved foreslå regelverksendringer, bedre finansieringsformer og definerer hvilke kunnskapshull som må fylles. Norske byer deltar i fire av 12 partnerskap.

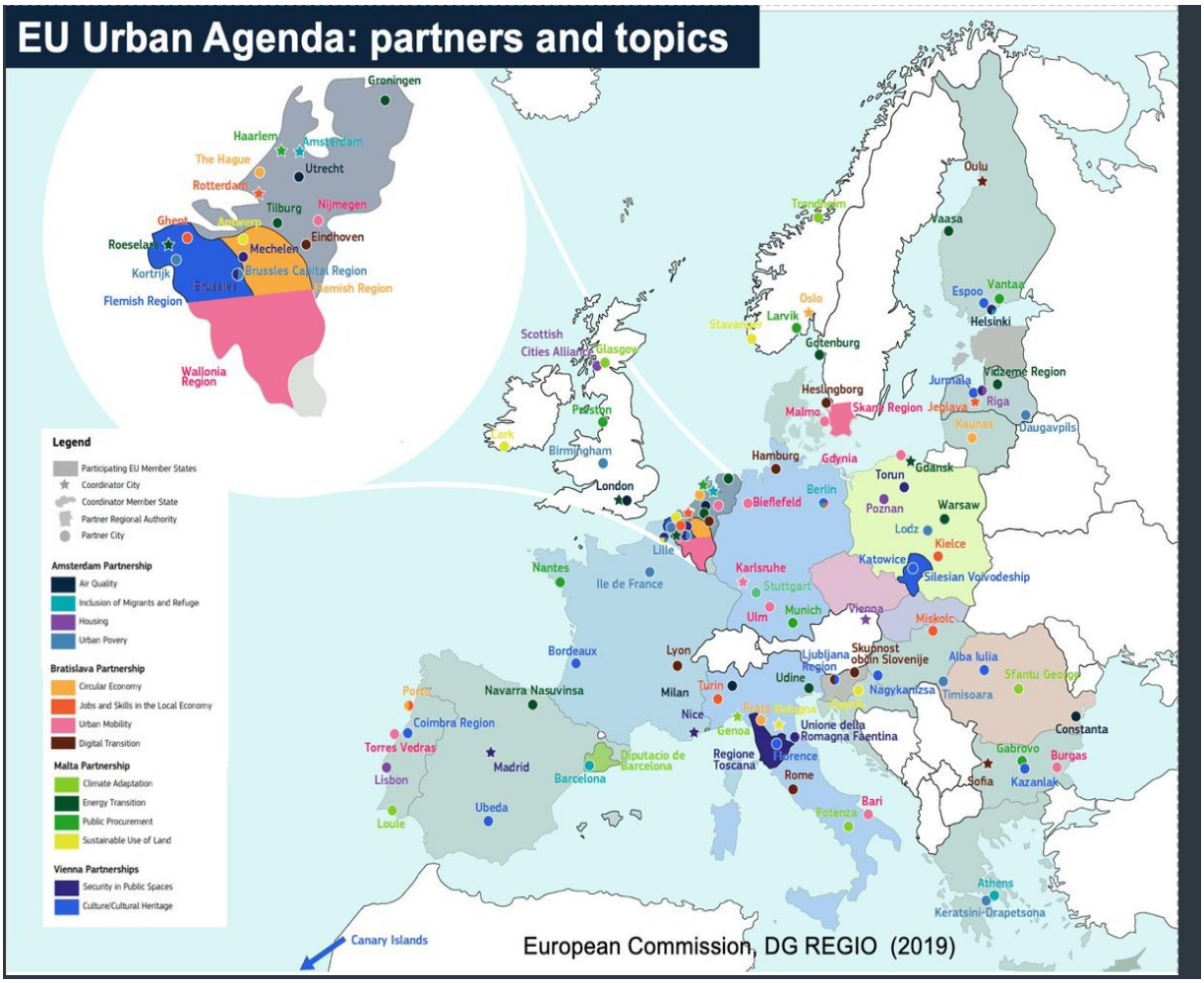

Norge holder 5. plassen på statistikken for digital utvikling i Europa (DESI)

Kommisjonen la 11. juni frem sin DESI-statistikk (Digital Economy and Society Index) for 2019. Indeksen måler graden av digitalisering i EUs medlemsland langs fem hoveddimensjoner, fra graden av bredbåndsdekning og tilgjengeliggjøring av frekvenser for 5G, til bruk av digital teknologi i næringslivet og tilgang på IKT-kompetanse. Som tidligere år blir Norge inkludert i denne statistikken. Dette gir en god mulighet til å følge med på hvordan vi utvikler oss digitalt sammenlignet med EU28, og også skape synlighet for hvordan vi samarbeider med EU om å videreutvikle det digitale indre markedet.

Som det fremgår av Norges nye landprofil (country profile), rangeres vi som nummer fem på målingen. Dette er tilsvarende plassering som i fjor.

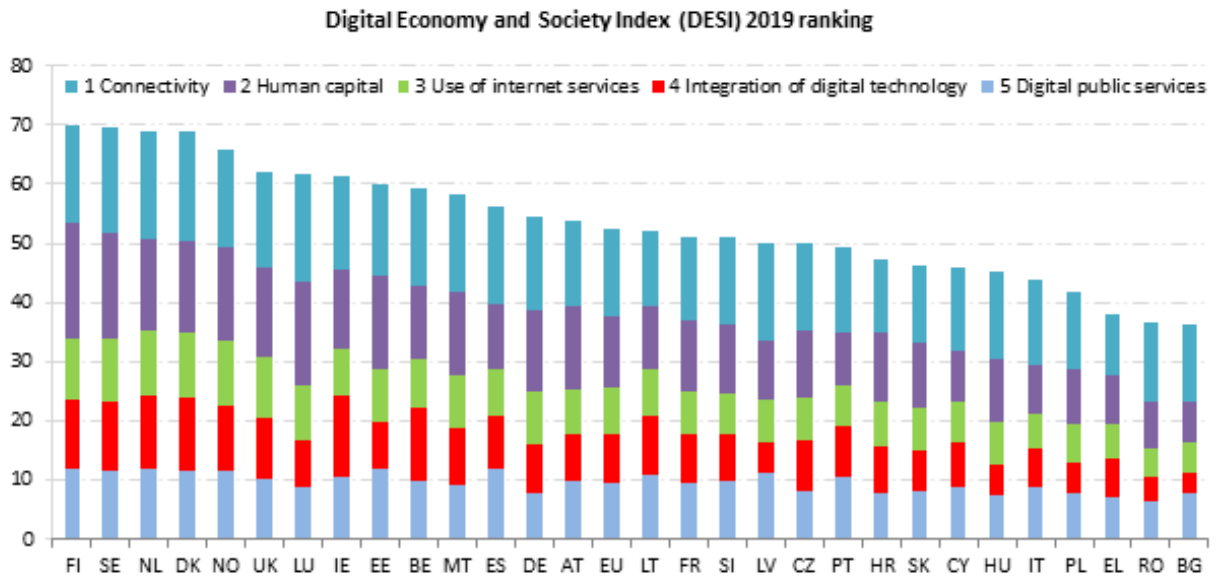

Norge fortsetter å gjøre fremgang langs alle de fem dimensjonene, og ligger fremdeles helt i toppsjiktet når det gjelder digitalisering av offentlige tjenester og bruk av internettjenester. DESI er likevel en dynamisk statistikk og Norges rangering er avhengig av fremgangen til de øvrige høyt digitaliserte landene i EU. Det kan være verdt å merke at EU28 i gjennomsnitt har gjort noe større fremgang totalt (0,7 poeng) enn Norge sammenlignet med 2018. Det er også klart at vi fortsatt har et stykke opp til de beste i klassen, det vil si Finland og Sverige, når det gjelder digital kompetanse, og spesielt tilgang på avansert IKT-kompetanse (personer som kan programmere og vedlikeholde IT-systemer).

For øvrig legger Kommisjonen i sin pressemelding vekt på at spesielt de store landene i EU ligger etter i digitaliseringen, og at dette kan svekke Europas konkurranseevne. Frankrike og Italia ligger under EU-gjennomsnittet, mens det er langt opp til toppsjiktet for Spania og Tyskland. Kommisjonen er også opptatt av å understreke at det er landene som matcher implementeringen av EUs IKT-politikk med nasjonale investeringer i infrastruktur og lokale digitaliseringsprosjekter som utvikler seg raskest digitalt.

Pressemelding er tilgjengelig her og DESI-statistikken for 2019 her.

Wifi4EU – norske kommuner gjør det bra

WiFi4EU-utlysningen skal øke internettilgjengeligheten for europeiske borgere ved å utbygge WiFi-nettverk på offentlige områder slik som rådhus, bibliotek, museer, parker og torg. Gjennom årets utlysning vil kommuner i hele EØS kunne søke om prosjektfinansiering fra 3 400 "kuponger" verdt 15 000 euro per stykk. Finansieringen fordrer at internettilgangen varer i minst 3 år og at WiFi-nettverkene ikke dupliserer eksisterende WiFi-nettverk. Vinnerne av de to utlysningsrundene november 2018 og april 2019 ble nylig kåret. Her er de norske kommunene som vant støtte til WiFi-utbygging: Asker, Båtsfjord, Eid, Eigersund, Flekkefjord, Gaular, Høyanger, Hurum, Kongsvinger, Lillehammer, Lørenskog, Marker, Meland, Nedre Eiker, Nordreisa, Røyken, Sør-Odal, Storfjord, Ulstein, Volda.

WiFi4EU

WWW.WIFI4EU.EU

European Commission

#DSM #WIFI4EU
DIGITAL SINGLE MARKET

The European Union is bringing free Wi-Fi to public parks, squares, libraries, town halls...

€120 million of EU investments in vouchers

At least 6,000 to 8,000 local communities

one voucher per municipality
= €15,000

WHO WILL BENEFIT?

Everyone: WiFi4EU will give free internet access to local residents and visitors throughout the entire EU in the main centres of community life (parks, squares, libraries, public buildings, etc.).

WHO CAN APPLY?

Municipalities or groups of municipalities:

- Who would like to offer digital public services such as eGovernment, eHealth, eTourism, etc.
- Who seek funding for equipment and installation and can provide free connection to their community for at least 3 years.

HOW TO APPLY?

- **- 1 - REGISTRATION** uploading/updating supporting documents
- **- 2 - APPLICATION** will be dealt with on first come, first served basis with geographical balance
- **- 3 - SELECTION** winners announced
- **- 4 - SIGNATURE** of agreements with municipalities
- **- 5 - INSTALLATION** of Wi-Fi equipment

THE FIRST CALL IN NUMBERS

7 November 2018
launch of the first call

2,800 vouchers awarded

€42 million budget of the first call

Cities participation has been massive

21,500 registrations

13,200 applications

3,500 applications in the first 5 seconds

All countries reached the minimum of 15 vouchers*

*except Iceland

HOW WILL IT WORK?

- Municipalities need to ensure that the internet access is guaranteed for at least 3 years.
- WiFi4EU-funded networks must be free of charge, free of advertising and free from commercial re-use of data.
- Installations should not duplicate existing free private or public Wi-Fi access.
- Municipalities are free to select the Wi-Fi installation company of their choice.

VOUCHER WiFi4EU € 15,000

In this second call, there are 3,400 vouchers to be won by the first municipalities to apply.

Kunstig intelligens – offensiven fortsetter

I Kommisjonen jobbes det langs flere spor for å implementere vedtatte regelverk, forberede satsingen på AI-relaterte prosjekter og partnerskap, blant annet gjennom den nylige etablerte «skyggekomiteen» som forbereder Horisont Europe.

For å optimalisere investeringer og unngå duplisering av kompetanse, etablerer EU et begrenset antall eksellensesentre for AI-forskning i Europa. Fra 2020 ønsker Kommisjonen videre å bruke 1,5 mrd euro under Digital Europe Programme (DEP) for å etablere verdensledende testmiljøer for produkter og tjenester basert på AI.

Medlemsstatene oppfordres til å komplementere denne satsingen gjennom investeringer over egne budsjetter. I tillegg er det allerede undervegs et nytt offentlig-privat samarbeid om kunstig intelligens (PPP on AI), og man vurderer å etablere en AI Leader's Group bestående av representanter fra næringslivet, forskere og akademikere som skal gi råd til den nye kommisæren om hvordan EUs konkurransekraft kan styrkes.

For at europeiske aktører skal kunne utnytte konkurransefordelen ved å tilby «Trustworhy AI» kan det også bli aktuelt å innføre en form for selvsertifisering, og opprette et nytt organ for å administrere en slik ordningen på vegne av Kommisjonen og medlemslandene. På regelverkssiden blir selvsagt et av hovedspørsmålene om og når Kommisjonen bør legge frem et nytt regulatorisk rammeverk for kunstig intelligens. Dette kan inkludere ytterligere transparenskrav ved bruk av algoritmer, sikkerhetsstandarder og regler for erstatningsansvar.

Digitalisering av oppstartsbedrifter
Når det gjelder mer direkte tiltak rettet mot oppstartsbedrifter, SMBer og digitalisering av industrisektoren, vil Kommisjonen fortsette satsingen på digitale innovasjonsklynger (Digital Innovation Hubs, DIHer). Her er ambisjonen å etablere 280 DIHer i hver (NUTS 2) region innen utgangen av neste mandatperiode.

Logikken er at disse hubene skal kunne bistå bedrifter og myndigheter til å teste ut og eksperimentere med ny teknologi før de tar en investeringsbeslutning («test before invest»), samtidig som klyngene gis kontinuerlig opplæring innen spydspissteknologi for AI, HPC og cybersikkerhet («train-the-trainer progamme»). DIHene skal dermed gjøres i stand til å nå ut til et bredt spekter av regionale aktører, ikke kun de mest innovative SMBene.

Under InvestEU programmet er det også tiltenkt dedikerte finansielle instrumenter for å fremme digitalisering, og spesielt for gründerbedrifter og vekstbedrifter som satser på kunstig intelligens og blokkjedeteknologi. Oppstartslån og risikodeling gjennom samfinansiering, skal for eksempel gjøre det lettere for bedrifter å innhente kapital. Etter at de har prøvd ut ny teknologi eller oppfinnelse ved hjelp av de digitale innovasjonsklyngene kan de fremlegge en mer realistisk forretningsplan for banker og investorer.

Satsing på digitale verdikjeder

Verdikjedene for det industrielle tingenes internett («Strategic Value Chain on the Industrial Internet of Things, IIoT») blir ansett som spesielt viktig for digitaliseringen av europeisk industri.

Kommisjonen retter innsatsen mot to områder. For det første er det mye som tyder på at Kommisjonen vil fremskynde arbeidet med å utvikle felles europeiske datarom for å sikre sømløs datadeling innen ulike sektorer som helse, transport og selvsagt industriproduksjon.

Begrepet «A common European industrial data ecosystem» brer om seg, og dette må forstås bredt som bedre tilgang til ulike datasett, men også programvareverktøy (inkludert AI) og applikasjoner. I tillegg ønsker man å gi tilgang til neste generasjons skytjenester i Europa, slik at bedrifter som utvikler sensitive industriapplikasjoner ikke må gjøre seg avhengig av tjenestetilbydere og infrastruktur utenfor Europa.

Det andre elementet for å styrke verdikjedene for tingenes internett i Europa vil trolig dreie seg om å utvikle egne, sikre trådløse høyhastighetsnett basert på 5G og 6G i Europa. For at «Smart Factories», «Smart Farming», «Smart Energy» og «Smart Mobility» skal bli en realitet kreves det særskilt tilrettelegging og investeringer i nettverksinfrastruktur med ekstremt lav svartid (latency) på lokalt nivå. For at maskiner og roboter i produksjonslokalet skal kommunisere med hverandre, eller for å styre og skape leverandørkjeder i nåtid, kan det bli nødvendig å tilgjengeliggjøre særskilte frekvensressurser («slices») eller legge til rette for nye former for aktørsamarbeid.

Mye tyder derfor på at den neste Kommisjonen vil kunne legge frem forslag til nytt regulatorisk rammeverk for å fremme utrullingen av industrielle 5G-nettverk i Europa. Her vil selvsagt også investeringer i digital infrastruktur som er planlagt under Horizon Europa og Digital Europe være relevant.

Videre vil IPCEI (important Projects of Common European Interest) mekanismen kunne benyttes for å styrke forsknings- og utviklingsarbeidet. I desember i fjor ble fellesinvesteringene i mikroelektronikk klarert av Kommisjonen under statsstøttereglenes som det første prosjektet under IPCEI. I tillegg til anbefalingene fra ekspertgruppen om SVC, vil også sluttrapporten fra høynivågruppen om AI om investeringsinsentiver i juni og innspillene fra Industrial Roundtable/Industry 2030, legge grunnlag for den påtroppende Kommisjonens politikk på dette området.

Hva vil kunstig intelligens og automatisering bety for fremtidens arbeidsliv?

14. mai la Michel Servoz frem en rapport om hva kunstig intelligens og automatisering vil bety for sysselsetting og fremtidens arbeidsliv i Europa. Servoz, som er EUs spesialrådgiver for robotikk, AI og arbeidsrett, har på oppdrag av Kommisjonspresident Juncker samlet inn informasjon til rapporten i over ett år. Det siste bidraget fra EU har et grunnleggende positivt budskap ved at teknologien vil skape nye virksomheter og flere arbeidsplasser i sum enn de som forsvinner. Servoz mener vi nå står overfor et tilsvarende tidsskille som på begynnelsen av 1900-tallet hvor bilen i løpet av en åtte års-periode revolusjonerte økonomien og samfunnet, og også ga grobunn for helt nye næringer relatert til veibygging, logistikk og turisme.

Tenketanken mener det er behov for traktatsendring på to sentrale områder for å sikre digital vekst i Europa: i samarbeidet om cybersikkerhet og utvikling av digital spisskompetanse. Som EUs spesialrådgiver uttrykte det på lanseringen: «*We cannot have a common currency in Europe, and at the same*

time an educational system that is fragmented».

I tråd med rapportens positive grunntone, hvor svaret på spørsmålet om hva som skjer med arbeidslivet i fremtiden, er fremtidens arbeidsplasser («The Future of Work? Work of the Future!»), viste Servoz til at kunstig intelligens nå er en viktig drivkraft for å flytte produksjon fra lavkostnadsland tilbake til Europa. Adidas har for eksempel re-lokalisert fabrikker fra Malaysia og Thailand til Tyskland og USA hvor de baserer produksjonen av joggesko på 3D-printing. Det samme skjer med kundesentre hvor AI og chatbots i stor grad kan overta oppgaver som tidligere ble utført av mennesker. At det er de fremvoksende økonomiene som kanskje vil oppleve det største omstillingsbehovet som følge av AI-revolusjonen, mener Servoz også illustreres av Kinas offensive satsing og investeringer i kunstig intelligens. Kina ser at rask overgang til et høyteknologisamfunn er alfa og omega for å sikre fortsatt økonomisk vekst og kommunistpartiets legitimitet.

Arbeidstakerne i EU opplever likevel at det blir stadig mer deltidsarbeid, oppdragsøkonomien vokser mens lineær karriereutvikling forsvinner. Den 150-siders lange rapporten fra Servoz inneholder 20 konkrete anbefalinger langs tre hovedspor. Som han sier, vil enkelte av forslagene kreve traktatsendring, spesielt med hensyn til medlemslandenes kompetanse og ansvar for utdanningssystemene.

For det første peker rapporten på at videregående utdanning må reformeres med mer fokus på IT- og datavitenskap som del av pensum og vekt på fleksibilitet og etter- og videreutdanning.

For det andre trengs det en reform av velferdssystemene i Europa. Med mer utradisjonelle karrierer, bør sosiale rettigheter i større grad knyttes til person snarere enn arbeidskontrakter. Arbeidsetatene i EU bør ha hovedfokus på å håndtere risikoer og skape muligheter for borgerne til å lykkes i fremtidens arbeidsmarked. I tillegg til å hjelpe personer tilbake til arbeidslivet, bør myndighetene bruke mer ressurser på å sikre at de som er i jobb har relevant kompetanse og forutse hvilke nye kvalifikasjoner teknologiutviklingen vil kreve.

For det tredje må Europa komme sterkere på banen for skape digital vekst og styrke konkurranseevnen. For å skape noe tilsvarende et nytt «digitalt Airbus» i Europa, vil det være behov for å revurdere en lang rekke virkemidler, herunder EUs industri- og konkurransepolitikk. Servoz er spesielt bekymret for at ny teknologi ikke skaper den produktivitetsøkningen man hadde forventet, og at internettgigantene ikke evner å spre utbredelsen av AI-løsninger på tvers av sektorer. Små- og mellomstore bedrifter investerer forholdsvis lite i AI, samtidig som de sliter med å rekruttere personer med relevant kompetanse.

Work-Life Balance-direktivet vedtatt i Rådet

I EUs ministermøte 13. juni ble det nye Work-Life Balance-direktivet vedtatt. Direktivet har som mål å fremme likestilling i arbeidslivet gjennom å gjøre det enklere å kombinere arbeid og familieliv. Dette er det første lovverket som kommer på plass under EUs "sosiale søyle".

EU vedtar direktiv med krav til offentlige anskaffelser av rene kjøretøyer

Rådet for Den europeiske union vedtok 13. juni 2019 endringer i direktiv 2009/33/EF om fremme av rene kjøretøyer til støtte for lavutslippsmobilitet («Clean Vehicles Directive»). Lenke til Rådets pressemelding: https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2019/06/13/eu-boosts-market-for-clean-vehicles-with-binding-procurement-targets/.

Direktivet inneholder krav om at en viss andel av kjøretøyer det offentlige anskaffer skal oppfylle direktivets definisjon til lav- eller nullutslippskjøretøyer. Direktivets vedlegg angir hvilken prosentsats som gjelder for den enkelte EU-stat for ulike typer kjøretøyer. Reglene vil også gjelde ved leasing, leie, kjøp på avbetaling og ved kjøp av visse transporttjenester.

Direktivet skal nå publiseres i EU-tidende. EUs medlemsstater har en frist på to år til å gjennomføre direktivets bestemmelser i nasjonal lovgivning.

Artikkelen er skrevet av næringsråd og fiskeriråd Einar Døssland.

EU legger frem anbefalinger for politikkutvikling i Norges grenseområder

EUs indre grenseområder utgjør 40% av territoriet og 30 % av befolkning. Grenseregioner gjør det gjennomsnitt mindre godt økonomisk enn andre regioner i en medlemsstat. I tillegg har kulturelle, økonomiske og institusjonelle forskjeller en tendens til å bli veldig tydelige på grensene mellom landene. Ifølge Europakommisjonen hindrer juridiske og administrative flaskehalser fortsatt effektivt grenseoverskridende samarbeid i mange tilfeller.

For å løse disse vanskelighetene vedtok Kommisjonen i 2017 sin meddelelse "Økt vekst og samhørighet i EUs grenseområder" med en rekke konkrete tiltak. Bl.a. besluttet man bl.a. å utarbeide anbefalinger for 38 grenseregioner for å sikre at fremtidige tiltak, bl.a. neste generasjon Interreg, fikk en mest mulig effektiv utforming. Blant disse Border Orientation Papers er to viet henholdsvis Sverige-Norge og Sverige-Norge-Finland (Nordområdene)

Sverige-Norge: EU anbefaler bedre koordinering av samferdsel

Europakommisjonens beskrivelse:

Den grenseoverskridende regionen omfatter by (Akershus), landsbygda (Dalarna, Västernorrland og Jämtland, Hedmark og Nord-Trøndelag) og mellomliggende regioner (Västra Götaland, Värmland, Østfold og Sør-Trøndelag). Behovet og utfordringene varierer på tvers av grenseregionen. Deler av den preges av lange avstander og lav tetthet i befolkningen, mens andre deler tilhører urbane klynger. Deler av grenseområdet tilhører ScanMed-korridoren i det transeuropeiske transportnettet (TEN-T), inkludert den multimodale transportkorridoren Den nordiske trekanten. Det største funksjonelle byområdet er Oslo med en pendlingssone som strekker seg til de svenske NUTS 3-områdene innenfor grenseområdet.

Det er fjellstrøk langs grensen, som ikke nødvendigvis er et hinder for grenseoverskridende samarbeid, men det er verdt å merke seg at disse områdene er landlige eller mellomstore med lite grenseoverskridende tilkobling. Det er mange Natura 2000-steder og "Ramsar" -steder i grensene mellom Sverige og Norge, inkludert steder rett overfor hverandre på hver sin side av grensen.

Befolkningen i grenseområdet er på totalt 5,3 millioner totalt, 3,8 m på svensk side og 1,5 m på norsk side. Befolkningstettheten varierer sterkt mellom regionene. Det er forholdsvis små sosioøkonomiske forskjeller mellom landene basert på BNP per innbyggerandel. Språkbarrierer er lave i regionen og anses generelt ikke som et hinder.

Blant anbefalingene for politikkutformingen i grenseregionen er følgende:

- Styrke samhandling, samarbeid og kunnskapsoverføring mellom akademia og næringsliv i grenseregionen.
- Legge bevisst vekt på utvikle grenseregionens potensiale når man utformer SMB-satsinger og satsinger på kvinnelig entreprenørskap.

- Ha fokus på koordinere transportinfrastruktur og nasjonale transportplaner, og vurdere å utvikle en grenseoverskridende transportplan. Bruke Interreg til strategiske prosjekter og utlysninger for dette formålet.
- Utforsk muligheten for å etablere territoriale instrumenter tilpasset egenskapene til grenseområdet.
- Fortsett å investere i felles natur- og kulturarvsprodukter og -tjenester, med fokus på å skape sysselsetting for små bedrifter og å utvikle bærekraftige turstier osv.
- Utvikle en strategi for biomasse, inkludert gass og tre, for å samle ressurser.
- Bevare naturmiljøet og bekjempe klimaendringer
- Videreutvikle og forbedre det felles arbeidsmarkedet og gjennomføre tiltak for å sikre økt deltakelse i arbeidsstyrken.
- Fortsett å støtte velferdsteknologiprosjekter, e-løsninger etc. som en effektiv måte å overvinne lange avstander i regionen.
- Utvikle en måte å utarbeide bedre statistikk for grenseregionen.

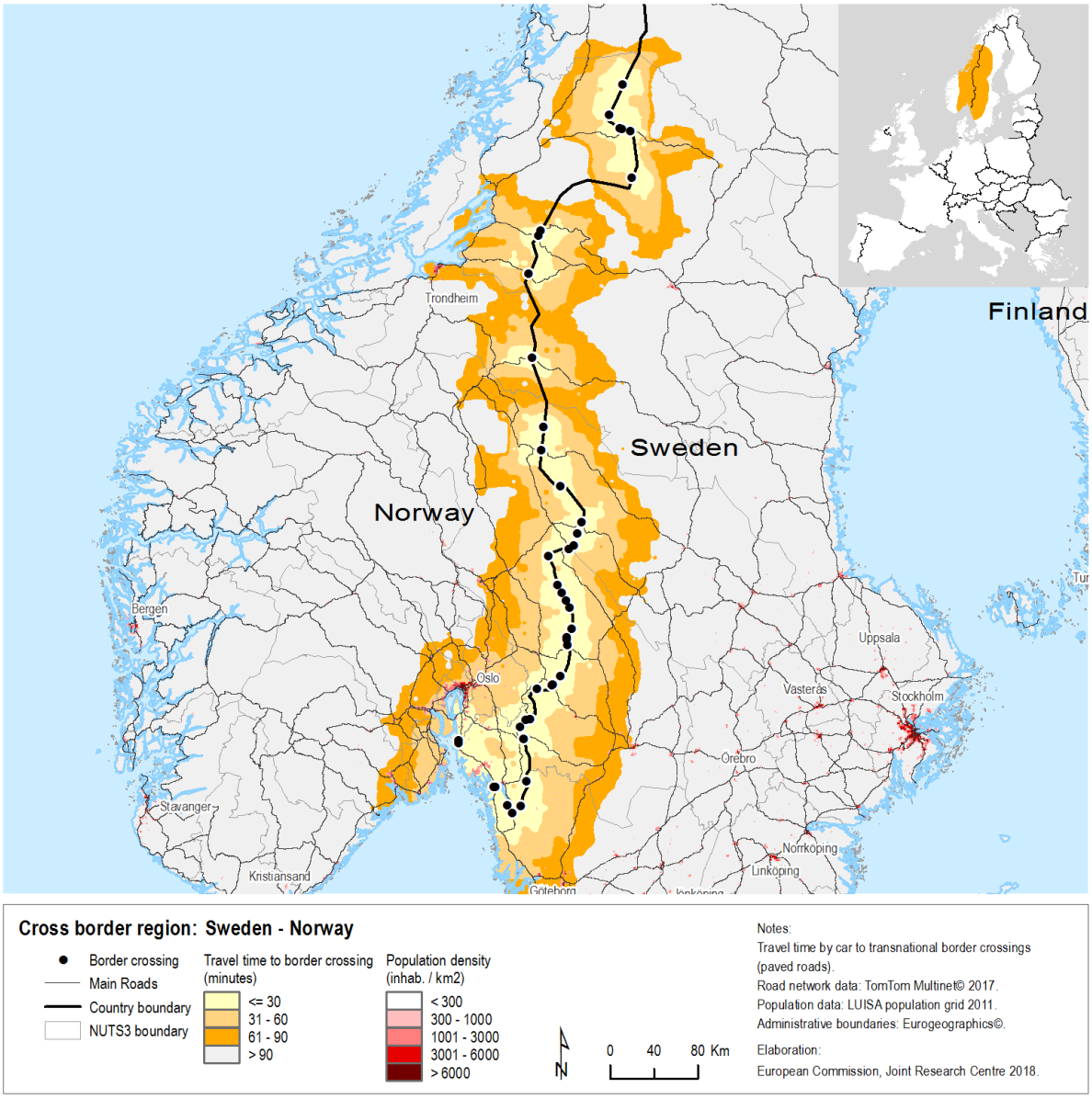

EU anbefaler mer forvaltnings, utdannings- og arbeidslivs-samarbeid i Nordområdene

Europakommisjonens beskrivelse:

Grenseområdet har tre grenser som hovedsakelig er dekket av fjell (Sverige-Norge) og elver (Sverige-Finland). Hele territoriet tilhører de nordlige spredt befolkede områdene (NSPA) og ligger i Arktis og subarktiske strøk. Mye av innlandet er dekket av skoger. Hele NSPA teller 5 personer per kvadratkilometer med totalt 2,6 millioner personer spredt over et område på 532 000 kvadratkilometer. Av de 1,6 millioner innbyggerne bor 40% i Finland. Resterende befolkning er ganske jevnt fordelt mellom Sverige og Norge med litt høyere tall på norsk side. Den innfødte samiske befolkningen som teller om 80.000-100.000 personer. Over 60% av samene bor i Norge, en fjerdedel i Sverige, en tiendedel i Finland og 2% på den russiske Kola-halvøya. Befolknings tallene har økt i Norge og Sverige, mens de er stabile i Finland i perioden 2007-2017. Veksten skyldes hovedsakelig innvandring fra utlandet. Befolkningen er for det meste konsentrert i de større byområdene, først og fremst universitetsbyene Uleåborg og Rovaniemi (Finland), Luleå og Umeå (Sverige) og Tromsø og Bodø (Norge), men også i grensestrøkene Haparanda-Tornio, Kemi, Vasa og Kokkola i Finland, Piteå, Boden og Skellefteå i Sverige og Narvik i Norge. Det snakkes finsk, norsk, svensk, flere samiske språk, samt Meankeli (i Torne-dalen) og Kven i Norge. Når det gjelder BNP per innbygger er de svenske og norske regionene over EU-gjennomsnittet, mens de finske regionene er på EU-gjennomsnitt og Nord-Österbotten har en inntekt på 88% av EU-gjennomsnittet.

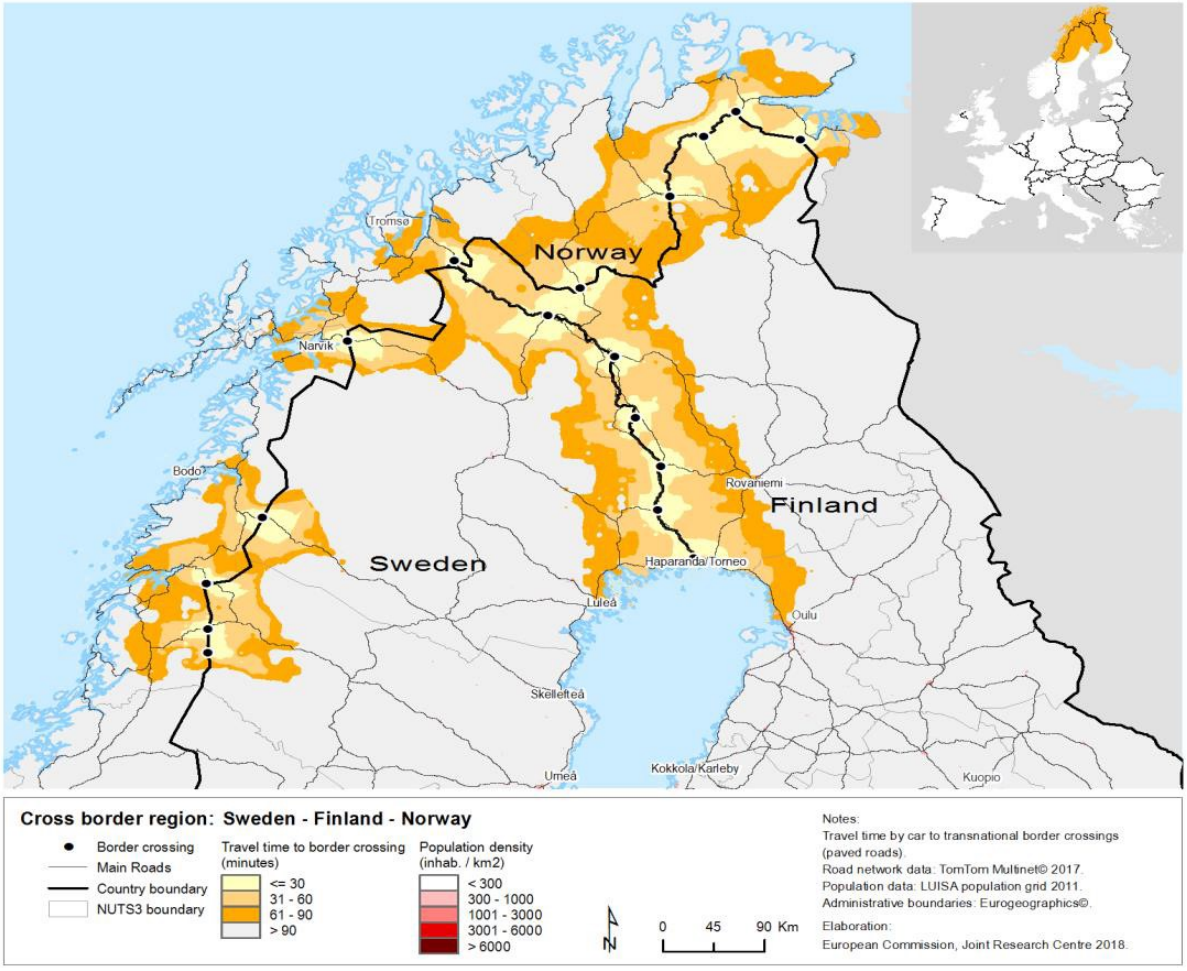

Noen utvalgte anbefalinger:

Forvaltning

- Etablere permanente grensekryssende satsinger og strukturer for å dekke identifiserte behov
- Støtte tiltak for å ytterligere avhjelpe de mange administrative og juridiske hindringene for grenseoverskridende helsetjenester, inkludert økt samarbeid mellom sykehus, for å lette dagliglivet til innbyggerne og grenseoverskridende arbeidstakere.
- Utforsk muligheter og behov for e-forvaltningstjenester på tvers av landegrensene.
- Overvei å sette opp flere mindre fellesprosjekter for tillitsbygging, for økt samarbeid mellom mikrovirksomheter og små og mellomstore bedrifter og for å inkludere underrepresenterte målgrupper som foreninger og skoler og for samisk forskning.
- Utvikle en bærekraftig måte å finansiere grenseoverskridende datainnsamling og statistikk.

Næringsliv

- Fokusere samarbeid innen innovasjon på områder med komparative fortrinn slik som utnyttelse og verdiskapning av naturressurser, kald klimateknologi, turisme og kreative næringer og e-helse. Utgangspunktet bør være regionale spesialiseringsstrategier.
- Støtte økt bruk av e-teknologier og nyskapende partnerskap med private og fellesskapssektorer for å drive innovasjon innen serviceleveranser.
- Fortsett å fremme større engasjement av små og mellomstore bedrifter og mikrovirksomheter i grenseoverskridende samarbeid for å øke sin konkurranseevne og internasjonalisering. Dette kan innebære å ta opp juridiske og administrative hindringer.
- Etablere samiske næringsorganisasjoner og nettverk over grenser og involvere samiske representanter i de regionale næringsutviklingsprosessene for å øke konkurranseevnen og internasjonalisering av samiske selskaper.

Reiseliv

- Utvikle en felles konkurransedyktig og bærekraftig turistregion basert på natur- og kulturarvsprodukter og -tjenester, med sterkt fokus på å knytte sammen eksisterende eiendeler og involvere hele interessenter som offentlige myndigheter og små bedrifter, inkludert samiske bedrifter og organisasjoner.
- Utvikle et integrert informasjonssystem for besøkende.
- Støtte felles merker og merking av turisme produkter og tjenester, inkludert opphavsrett til samiske og andre lokale etiketter.

Samferdsel

- Støtte til å påvirke beslutningstaking for å forbedre transportinfrastruktur og tilkoblingsmuligheter, særlig transportdimensjonen øst-vest, inkludert godstransporten over Haparanda-Tornio.

Utdanning- og arbeidsmarkedstiltak

- Støtte til å harmonisere sertifisering og kompetanse krav til lignende yrker med fokus på kompetanser av spesiell betydning for grenseområdet, for eksempel helsepersonell, ingeniører, gruvearbeidere og elektrikere.
- Samarbeide om å integrere utenlandske innvandrere og ungdom i arbeidsmarkedet ved å dele, utvikle felles metoder og faglig utveksling inkludert praksis.
- Tilrettelegging av grenseoverskridende samarbeid mellom utdanningsinstitusjoner, særlig innen høyere utdanning og forskning, men også mellom skoler på videregående og primærnivå.
-

Urfolk og nasjonale minoriteter

- Støtt samene i større grad og deres bidrag til økonomien og kulturen i grenseområdet. Dette kan gjøres gjennom utdannings- og kvalifiseringsprosjekter rettet mot skoler, høyere utdanningsinstitusjoner, besøkende og allmennheten.
- Fremme flerspråklighet (finsk, svensk, norsk og samisk språk) på en strukturert måte gjennom hele utdanningssystemet.
- Involver alle relevante aktører på nasjonalt, regionalt og lokalt nivå i en dialog for bedre å integrere samiske mål i utviklingsstrategier og handlingsplaner.

Klima og miljø

- Støtte grenseoverskridende tiltak som styrker energiproduksjonen med lavt CO2-utslipp, spesielt basert på trebiomasse.
- Fortsett det allerede etablerte samarbeidet om vedlikehold og restaurering av biologisk mangfold, særlig gjennom grenseutveksling og harmonisering av arbeidsmetoder.

EUs medlemsland stemmer for videreføringen av satsingen på makroregionale strategier – holder døren på gløtt til Nordsjøen

Makroregionale strategier er EUs satsinger for å løfte et større område med beslektede muligheter og utfordringer. Her ser man nasjonale og europeiske virkemidler i sammenheng for å oppnå definerte mål. EU har i dag fire makroregionale strategier, hvorav den nærmeste for oss er Østersjø-strategien. Målene er bl.a. å løse miljøutfordringer i Østersjøen sammen og øke verdiskapingen gjennom satsing på innovasjon og bærekrafting næringsutvikling.

Nå har EU bestemt at denne arbeidsmåten skal videreføres. På Rådet for allmenne saker 21. mai vedtok ministrene dessuten at man åpner for nye strategier dersom de aktuelle land og regioner går sammen om dette, dvs. at det ikke er noen formelle hindringer for Flanderens forslag om en makroregional strategi for Nordsjøen. Den blir i så fall relevant for Norge. Les mer her.

Regional Innovation Scoreboard for 2019 er lagt frem

Regional Innovation Scoreboard 2019 er en komparativ vurdering av regional innovasjon. 18 indikatorer brukes til å rangere europeiske regioner.

Sammenstillingen bekrefter at Europas mest innovative regioner ligger i de mest innovative landene. Den mest innovative regionen i EU er Helsingfors-Uusimaa, Finland, fulgt Stockholm, Sverige og Hovedstadsregionen i Danmark. Den mest innovative regionen i Europa er Zürich i Sveits.

De to norske regionene som gjør det best er Trøndelag og Oslo og Akershus som begge kategoriseres som Innovation Leader+ og kommer på henholdsvis 15. og 16. plass. En gjennomgang av alle norske regioner finnes her.

Her kan du sammenlikne europeiske regioner på forskjellige parametre.

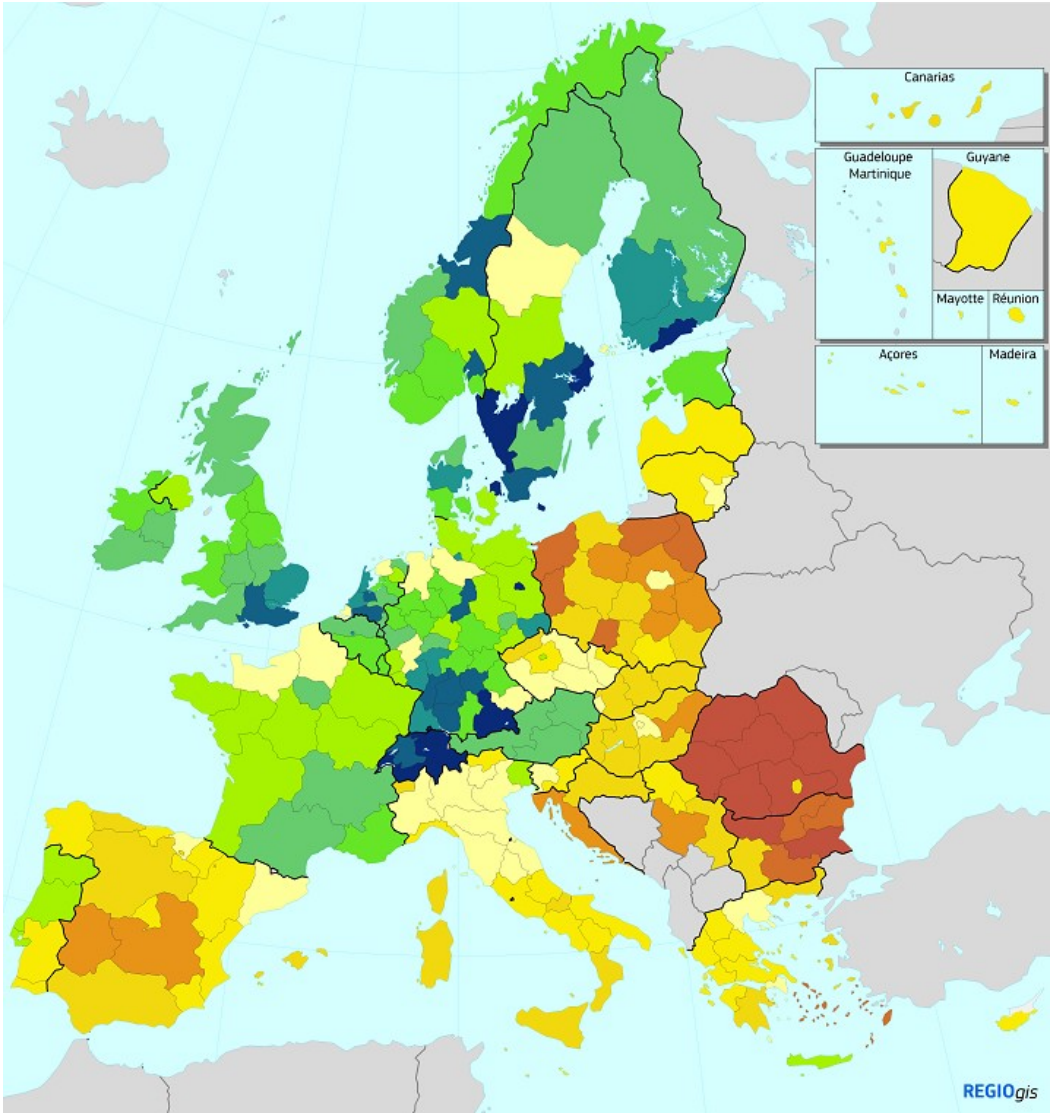

Grensekryssende tjenester – igjen

ESPON har nettopp publisert en såkalt policy brief om grensekryssende tjenester. Rapporten peker blant annet på følgende:

1. De nordiske landene har sammen med de eldste EU-landene (Benelux, Frankrike og Tyskland) flest grensekryssende tjeneser. Norden er det området med flest grensekryssende tjenester som omfatter tre eller flere land.

2. I Norden er slike tjenester særlig fokusert på sivilbeskyttelse og katastrofehåndtering, og helsetjenester (særlig primærhelsetjenesten). Disse to områdene er sammen med natur- og miljøvern og transport de temaene der det finnes flest grensekryssende i Europa.

3. Det var relativt få grensekryssende tjenester fram til 1990, da det skjedde en økning. Dette knytter rapporten særlig til oppstarten av Interreg i 1990 og på 2000-tallet til utvidelsen av EU østover.

Det 8. europeiske toppmøtet for regioner og byer

Det 8. europeiske toppmøtet for regioner og byer "(Re) New Europe" samlet europeiske, nasjonale, lokale og regionale myndigheter i Bucuresti den 14.-15. mars 2019. De møttes for å finne måter å involvere borgere mer effektivt i det europeiske prosjektet gjennom en sterkere deltakelse av lokale og regionale myndigheter i EU-saker. Erklæringen kan leses her.

Langtidsbudsjettet 2021-27 – hva skjer?

Stort sett enighet om innholdet i programmene. Uenighet om rammene og betingelsene.
Som mange vet la Europakommisjonen frem sitt forslag til nytt langtidsbudsjett våren 2018. Deretter har Europaparlamentet behandlet de forskjellige delforslagene og gjort sine endringsforslag. Landene har diskutert endringsforslagene i Rådet. Deretter har EU-institusjonene nådd frem til kompromiss om *innholdet* i mange av EU-programmene inkludert Horizon Europe, Erasmus.

Men de aller vanskeligste spørsmålene gjenstår, blant annet hvor store budsjettrammene skal være og hvilke sektorer som skal kuttes og prioriteres. Det rumenske EU-presidentskapet har sendt medlemsstatene en oversikt over de vanskeligste sakene som gjenstår, en såkalt «forhandlingsboks». Forhandlingsboksen angir bl.a. alternativer på flere omstridte problemer der medlemslandene ikke har vært i stand til å nå kompromisser hittil. Disse inkluderer etterlevelse av rettsstatsprinsipper, tematisk konsentrasjon, støtte til landbruket, størrelse på strukturfondene, fremtidige rabatter og EUs nye inntektskilder.

«Forhandlingsboksen» fikk en kjølig velkomst.
Da de europeiske ministrene møttes 18. juni i Luxembourg, diskuterte de forhandlingsboksen. Flere land hadde i forkant gitt uttrykk for skepsis og det gjentok seg på møtet. Men kritikken kom fra forskjellig ståsted. Nederland mente at boksen ikke kunne betraktes som utgangspunkt for forhandlinger siden den ikke reflekterte forskjellige posisjoner på en tilstrekkelig utdypende og nøyaktig måte.

Blant annet var Nederland, som er kjent for å ønske seg et minst mulig EU-budsjett, skeptisk til formuleringene om fremragende forskning under Horisont Europa, om utjevning av støtteutbetalinger under landbrukspolitikken ot tematisk konsentrasjon og fleksibilitet i strukturpolitikken.

«Dette går i helt feil retning», sa Sveriges minister for EU-saker Hans Dahlgren. Dahlgren sa at Sverige er bekymret for kriterier for å tildele finansiering under Horizon Europe-forskningsprogrammet, samt i tvil om hvorvidt regioner med en økonomi like under EU-gjennomsnittet fortsatt bør kategoriseres som «overgangsregioner». Han mente også at dokumentet sto i fare for å vanne ut det viktige arbeidet som har vært gjort på miljø og klima.

Men det rumenske presidentskapets forslag ble også tungt kritisert av sørlige land, inkludert Italia. Polen og Ungarn krevde en "geografisk balanse" i sentralt forvaltede programmer som Horizon

Europe, og kritiserte det rumenske presidentskapets tilnærming til koblingen mellom tildeling av EU-midler og regelverksetterlevelse.

Ministrene fra Estland, Slovakia og Frankrike snakket positivt om fremskritt i det siste utkastet.. Tyskland - den største nettbetaleren i EU-budsjettet, mente det var nødvendig med veiledning fra statssjefene i EU-landene for å gjøre fremskritt.

Rammediskusjonen utsettes til høsten 2019
De europeiske regjeringslederne besluttet ikke overraskende på toppmøtet 20.-21. juni å forskyve realitetsdiskusjonen av langtidsbudsjettet for 2021-2027 flerårige finansielle rammeverket til høsten, og anmode om videreutvikling av forhandlingsboksen under Finlands presidentskap. I denne kommunikasjonen fra Europakommisjonen til Europaparlamentet finner du et veikart for prosessen for å oppnå enighet om langtidsbudsjettet for 2021-27.

Forhandlingsmandatene for strukturfondene, inkludert Interreg er klare.
På rådet for allmenne saker 25. juni fattet diskuterte ministrene regelverkspakken for samhørighetspolitikken (strukturfondene) for perioden 2021-2027. Rådet gjorde opp status og vedtok mandater (partial general agreements) for forhandlinger med Europaparlamentet i reguleringene som gjelder Det europeiske regional- og samhørighetsfondet, Det europeiske sosialfondet og Det europeiske territorielle samarbeidet (Interreg). Mandatene var i tråd med tidligere rapporterte kompromiss. Bl.a. er regelverket for fondene noe forenklet. Forhandlingsmandatene gjør det også mulig for medlemslandene å starte forberedelsene til neste programperiode i dialog med Europakommisjonen.

De endelige budsjettrammene og enkelte viktige forhold for innrettingen av programmene vil først bli avklart når langtidsbudsjettet vedtas (tidligst høsten 2019). Dette gjelder grad av tematisk konsentrasjon (f.eks. hvor stor andel av midlene skal anvendes til innovasjon og grønn omstilling hos regioner på et gitt inntektsnivå), fleksibilitet for landene og regionene i bruk av midlene, frist for bruk av tildelte midler før disse returneres og hvordan koblingen til det europeiske semester (EUs årlige budsjettprosess) skal utformes og gjennomføres. Debatten om programmeringen av strukturfondene var på dette punktet et ekko av det uformelle ministermøtet om samhørighetspolitikken i Bucuresti (se tidligere rapport). Skillet i debatten går fremdeles mellom nord-vest og sør-øst, med bl.a. Tsjekkia som talsmann for kompromiss.

Norge er med i Interreg. Kompromisset som er inngått medfører ikke vesentlige endringer i Norges muligheter for deltakelse eller i innrettingen av programmet.

Kilder: Bulletin, Consiliums nettsider, Politico, mv.

European Responsible Housing Awards er delt ut

International Social Housing Festival ble avholdt i Lyon fra 4. til 8. januar 2019. Formålet var at alle relevante aktører skulle dele beste praksis for å legge til rette for sosial og rettferdig boligbygging. På konferansen delta man bl.a. ut Responsible Housing Awards. Her kan du laste ned Handbook of best practices with all 25 projects of the finalists. Innen blant annet kategorien finansiering, balanserte nabolag, innovasjon og energisparing, medvirkning mv.

Anbefalt sommerlektyre om europeisk kommunal- og regionalpolitikk

KS' europeiske paraply, CEMR, dokumenterer hvordan medlemmene jobber

I den nye studien "National associations of local and regional governments in Europe", viser CEMR (Council of European Municipalities and Regions) hvordan KS' mer enn 40 europeiske søsterorganisasjoner jobber.

Nordregio definerer hva robusthet går ut på

Nordregios Policy Brief on Resilience er en god innføring i hvordan man kan tenke robusthet på lokalt og regional nivå.

Sysselsettingshindringer i grenseområder

Dette sammendraget fra Europaparlamentet oppsummerer hovedpunktene i en rapport bestilt av Sysselsettings- og sosialkomiteen om sysselsettingshindringer i grenseområder. Den munner ut i anbefalinger for neste langtidsbudsjettsperiode.

Intervju om grensekryssende samarbeid

Et intervju med Erik Hagen fra Interreg Sverige og Norge og Innlandet fylkeskommune om grensekryssende samarbeid over Kjølen. Les mer her.

Samskaping av offentlige tjenester

Offentlige tjenester skapes i dag mer og mer i et samspill mellom offentlige myndigheter, innbyggerne og private leverandører. Denne rapporten fra The Lisbon Council ser på hvordan man kan tilrettelegge for samskaping.

EU-institusjonenes tenketanker ser fremover og tar en grundig kikk på utfordringer og muligheter

Hvordan redder vi planeten? Gjør det lettere å eldes? Håndterer nye teknologier? Forebygger konflikter og styrke demokratiet? Disse spørsmålene forsøker EU-institusjonenes tenketanker å svare på i følgende rapporter:

- European Strategy and Policy Analysis System (ESPAS) Report
- ESPAS report - online version
- Global Trends to 2035: Economy and society
- ESPAS/ORBIS repository of Foresight reports

Hva utgjør effektiv samhørighetspolitikk?

Rapporten *Effectiveness of cohesion policy: Learning from the project characteristics that produce the best results* fra Europaparlamentets tenketank gjennomgår en rekke prosjekter finansiert av EUs strukturfond og ser på hva kjennetegner de vellykkede prosjektene som bl.a. bidrar til økonomisk vekst. Analysen er basert på en litteraturundersøkelse, en økonometrisk analyse og intervjuer med interessenter. Basert på funnene konkluderer studien med anbefalinger om reform av samhørighetspolitikken.

Kommunenes gjennomslag i Brussel -- nærhetsprinsippet og flernivåstyring i EU

I boken Subsidiarity and EU Multilevel Governance: Actors, Networks and Agendas' (Routledge 2019) beskriver Serafín Pazos-Vidal (som representerer skotsk KS i Brussel) lokale og regionale myndigheter fra Storbritannia, Tyskland, Østerrike, Italia, Nederland og Skandinavia sitt EU-engasjement og påvirkning på politikkutformingen i EU. Et eget kapittel omhandler EUs regionskomité.

Virkningen av regionalisering på verdiskapingsevnen

Iblant hevdes det at regionalisering av virkemidler for næringsutvikling og næringsrettet forskning vil føre til lavere verdiskaping. To nye rapporter fra utarbeidet av Samfunnsøkonomisk analyse (SØA) på oppdrag fra KS har drøftet hva økt regionalisering vil bety. I tillegg har Nordlandsforskning sett på den norske nærings- og innovasjonspolitikken i et europeisk perspektiv. Rapportene identifiserer ulike forhold som kan tyde på høyere verdiskapning gjennom regionalisering. Blant annet kan bedre

tilpasning av virkemidler og regionale prioriteringer av relevante ordninger bidra til høyere verdiskapning ved at innsatsen blir mer relevant. Det forventes også at økt regionalisering gjør at en raskere kan identifisere nye muligheter og prioritere disse inn i virkemiddelbruken. Funnene er for så vidt i tråd med Europakommisjonens tilnærming der man kombinerer felleseuropeiske satsinger på områder som er for store til at et land kan gjennomføre dem alene, brede konkurransearenaer, spissede utlysninger med regional smart spesialisering og lokal mobilisering til entreprenørskap.

Europas arealplanleggere har laget et manifest om flyplass og byer i Europa

European Council of Spatial Planners (ECTP-CEU) har blant påpekt at det ikke finnes noen samlet tilnærming til flyplassutbygging i Europa og har bestemt seg for å gjøre noe med det selv i form av dette manifestet.

Hvordan inngår svenske kommuner i EU-systemet?

Hvordan skal og kan kommunene forholde seg til Sveriges EU-medlemskap? En ny rapport fra SIEPS foretar en grundig analyse av virkningen av EU-lovgivning på kommunene. Et grunnleggende funn er at EU ikke endrer kommunenes selvstyre. EUs regelverk påvirker derimot kommunenes handlingsrom når de skal ta stilling til ulike saker. En forståelse for hvordan regelverket skal tolkes er dermed en forutsetning for at kommunene skal kunne handle strategisk og få gjennomslag for sine interesser. Rapporten er skrevet av Henrik Wenander som er professor i offentlig rett ved Lunds Universitet.

Fire rapporter fra britiske kommuner som bruker nudging i politikkutformingen

Les rapporter og resultater fra fire britiske kommuner som har brukt behavioristiske teknikker for å forbedre tjenestekvaliteten. Prosjektene har blant annet hatt til formål å øke antall innbyggere som bruker hjelpeteknologi i Knowsley og redusere sosialhjelpsgjeld hos voksne i Worcestershire.

Hvem skårer høyest på bærekraftmålene?

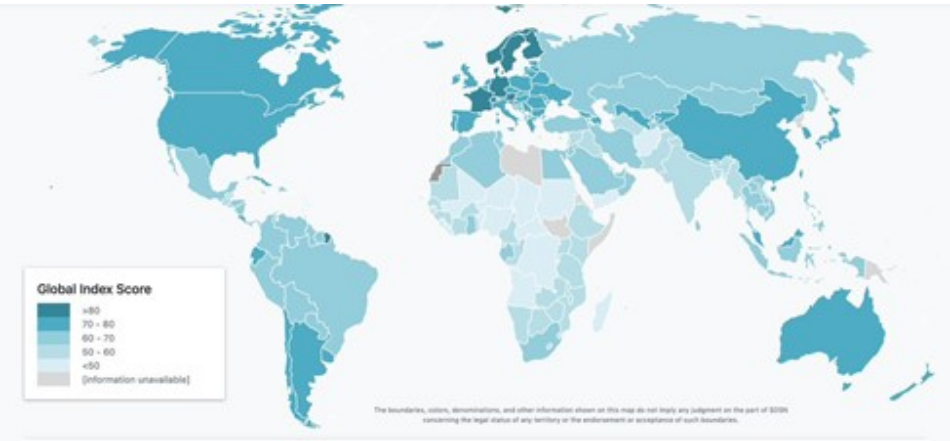

2019 Sustainable Development Report fra Bertelsmann og UNSDSN tyder på at Sverige, Danmark og Finland er globale ledere i oppfyllingen av bærekraftsmålene.

EUs årlige gjennomgang av den demografiske utviklingen

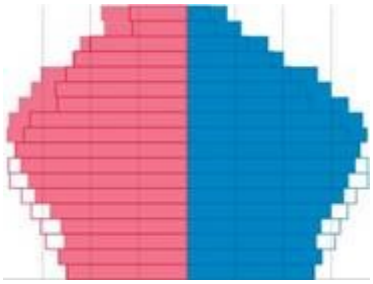

EUs befolkning blir eldre etter hvert som forventet levealder øker og fruktbarhetsgraden fortsetter å falle. Den demografiske strukturen i EU og dens utvikling har betydelig innvirkning på en rekke områder, blant annet: helsetjenester, pensjoner, arbeidsmarkedet; økonomien; miljøet, intergenerasjonell rettferdighet og valgresultater. Denne EPRS-publikasjonen forklarer de viktigste demografiske trendene og omtaler særskilt hvordan pensjonssystemene i medlemsstatene påvirkes.

Save the date!

11-13 September, 2019 - the XIII Biennial of European Towns and Town Planners: "Planning on the edge" Plymouth

Europeiske byplanleggeres 13. Biennale finner sted i Plymouth. Temaet er "Planning on the Edge". Overskriften refererer ikke bare til regioner I Europa som befinner seg langt fra hovedstaden, men også til kystsoner og økonomiske og sosiale utkanter i samfunnet. Les mer her.

07.-10. oktober 2019 - European Week of Regions and Cities (EWRC)

Den europeiske uken for regioner og byer er en årlig fire-dagers begivenhet hvor byer og regioner viser frem prosjekter og diskuterer løsninger på felles utfordringer. Mer informasjon her.

23.-26. oktober 2019 - Association of European Border Regions (AEBR) General Assembly and Annual Conference 2019 and III Cross Border School in Dresden (Euregio Elbe/Labe)

20.-22. november 2019 - EUROCITIES 2019

Praha er vertskap for den årlige konferansen EUROCITIES 2019. Les mer her.

10-11. desember 2019 - Oulu Boost Event

Oulu Boost Event: Upscaling Digital Solutions in Cities: European conference highlighting the potential of digital solutions in cities.

Kilder til informasjon

Den norske europarådsdelegasjonens
Facebookside

Norske regioners Europakontor i Brussel

- Nord-Norges europakontor - www.northnorway.org
- Osloregionens Europakontor - http://osloregion.org
- Stavangerregionens Europakontor - www.stavangerregion.no
- Sørlandets Europakontor - www.south-norway.no
- Trøndelags Europakontor - www.mid-norway.no
- Vest-Norges Brusselkontor - www.west-norway.no

Europeiske tenketanker

- Centre for European Policy Studies, CEPS (Brussels) - http://www.ceps.be/
- European Policy Centre, EPC (Brussels) - http://www.epc.eu/
- Friends of Europe (Brussels) - http://www.friendsofeurope.org/
- The World Pensions Council (Paris) - http://www.worldpensions.org/

Europeiske paraplyorganisasjoner

- Municipal Waste Europe
- Association for European Border Regions
- Council of European Municipalities and Regions
- Conference of Peripheral Maritime Regions: CPMR
- Assembly of European Regions

DG Regio og Urban Policy

- Tidsskriftet Panorama
- Kart og statistikk

Europaparlamentet

- REGI-komiteen nyhetsbrev

Nyhetssider og databaser

- Bulletin
- EU Issue Tracker
- EU Observer
- Euractiv
- Politico

Nyhetsbrev

- NSPA – The Northern Sparsely Populated Areas
- LIFE-programme – newsletter
- Nrg4SD – the Network of Regional Governments for Sustainable Development
- ENI CBC programmes
- Forskningsrådet

Ny utgave av KS' "På gang i EØS"

KS ønsker med heftet «På gang i EØS» å synliggjøre saker som diskuteres i EU-institusjonene og innenfor EØS-samarbeidet, som vil få innvirkning på norsk kommunesektor. I heftene som KS utgir årlig, gis en oversikt over noen viktige saker i EU som kommer til å få betydning for kommuner, fylkeskommuner og kommunale selskaper. I årets utgave kan du spesielt lese om EUs videre arbeid med Agenda 2030, «Mot et bærekraftig Europa i 2030». Les mer her.

Medlemsheftet til Local Government Association (britisk KS)

Sommer i Brussel:

Et steinkast fra Norges EU-delegasjon i Brussel; sommer og blå himmel i Cinquantenaire-parken

Sommerkveld ved Brussel kanal, Quai des Péniches, Brussel.

PÅ KALENDEREN – KOMMENDE BEGIVENHETER OG TIDSFRISTER

Når	Hva	Hvor
01/07/2019	Start Finland's Presidency of the Council of the EU	Brussel
02/07/2019	WG cohesion policy	Brussel
03/07/2019	Registration open: EUROCITIES task-force on SDGs meeting Sustainable Development Goals.	
08/07/2019	ENVE Seminar - Sustainable development; Environment policy; Renewable energy strategy	Espoo, Finland
22-23/07/2019	REGI-møte	Brussel
30/07/2019	International Workshop on Urban Intelligence: How Smart is Your City?	London
04-05/09/2019	REGI-møte	Brussel
06/09/2019	Last day to register your event as a side event of the #EURegionsweek 2019 in Brussels in October 2019. The online application is available on the "Side events"-section of the event website and must be submitted by 6 September 2019 at the latest.	online
11-12/09/2019	Network of Territorial Cohesion Contact Points (NTCCP) 11 September and Urban Development Group (UDG) 12 September 2019 in Helsinki. The meetings invite Member States and stakeholders to discuss on the Terri-torial Agenda and the Urban Agenda, among other themes.	Helsinki/ Helsingfors
16-18/09/2019	CIVITAS SATELLITE: Tel-Aviv study visit	Tel Aviv
17-19/09/2019	Smart City Solutions	Stuttgart
24-26/09/2019	Nordic Edge	Stavanger
24-26/09/2019	European Research and Innovation Days	Brussel
25-27/09/2019	Smart Cities & ICT	Ghent
30/09/2019	Training ESPON Territorial Impact Assessment (TIA) Tool	Aalborg

Når	Hva	Hvor
30/09 – 02/10/2019	Smart Cities Week	Washington
01-03/10/2019	4th International Conference on Smart Data and Smart Cities	Kuala Lumpur
02-03/10/2019	REGI-møte	Brussel
02-04/10/2019	CIVITAS Forum Conference 2019	Graz
07-10/10/2019	#EURegionsweek 2019	Brussel
09-10/10/2019	Helsinki Impact Conference The Helsinki Impact Conference is organised by the City of Helsinki as part of the City's official programme to celebrate Finland's EU presidency and the city-driven future of the European community. The conference is co-hosted with EUROCITIES, METREX, Urban Academy and the Ministry of Economic Affairs and Employment of Finland.	Helsinki/ Helsingfors
09/10/2019	Training for local politicians on climate adaptation Climate adaptation measures can require substantial investment that can only be secured if there is political buy-in. This session organised by EUROCITIES in the framework of the EU Urban Agenda partnership on climate adaptation, building on a first edition in May 2019, consists in a training designed specifically for local politicians to raise their awareness of adaptation issues.	Brussel
9-10/10/2019	Helsinki Impact Conference: European conference organized by the City of Helsinki in collaboration with European city networks addresses to the following idea: "The EU is as strong as its cities and neighborhoods". The conference calls together European leaders, experts and academia on cohesive urban policy and urban planning, to share insights on how cities act as global change-makers. The event takes place on 9-10 October 2019 in Helsinki in parallel to the European Week of Regions and Cities, celebrating the Euro-pean week and the Finnish Presidency.	Helsinki/ Helsingfors
09-11/10/2019	EUROCITIES Culture Forum	Leeds
16-17/10/2019	Directors General Meeting on Cohesion Policy and Territorial Cohesion and Directors General Meeting on Urban Matters. The meetings invite Member States and stakeholders to discuss and provide guidelines for the Territorial Agenda and the Urban Agenda, among other themes.	Helsinki/ Helsingfors

Når	Hva	Hvor
21-23/10/2019	Connect the dots: Mobility Forum "Connecting the dots: mobility planning for the wider urban area".	Uppsala
22-24/10/2019	Social Affairs Forum 'Inclusive Cities for All: How to ensure social inclusion and well-being for all ages?'	Warsaw
23-25/10/2019	EUROCITIES Environment Forum meeting: 'Tackling the problem of plastic waste in cities'	
28-30/10/2019	The Winter Knowledge Society Forum, KSF will focus on "Disruptive technologies and Citizens Engagement".	Cologne

Forkortelser:
CAFA/CFFA - Commission for Financial and Administrative Affairs of the CoR
CEPLI – European Confederation of Local Intermediate Authorities
CEMR - Council of European Municipalities and Regions (CEMR)
CIVEX – Commission for Citizenship, Governance, Institutional and External Affairs of the CoR
CoR – European Committee of the Regions - CoR Meetings Calendar 2019
COTER – Commission for Territorial Cohesion Policy and EU Budget of the CoR
EC – European Commission, Europakommisjonen
ECON – Commission for Economic Policy of the CoR
EESC – European Economic and Social Committee – EESC Meetings Calendar 2019
EGTC – European Grouping of Territorial Cooperation
ENVE – Commission for the Environment, Climate Change And Energy of the CoR
EP – EU-parlamentet, kalender 2019
NAT – Commission for Natural Resources of the CoR
REGI – EU-parlamentets komité for regionalutvikling og samhørighetspolitikk
SEDEC – Commission for Social Policy, Education, Employment, Research and Culture of the CoR
UIA – Urban Innovative Actions Initiative

Ta kontakt!

Eivind Lorentzen, Trond Helge Baardsen og Maria Deridder Holmlund hører gjerne fra deg HER